Ewa Lindqvist Hotz, generalsekreterare
för Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd

”Rise like a Phoenix!”

När Conchita Wurst gick segrande ur Eurovision Song Contest härom året, utbrast min mamma framför teven:
– Jag begriper det inte. Men jag tror det är Gud som skickat henne!

Concita Wurst föddes år 1988 som Thomas Neuwirth och framträder företrädelsevis iklädd högklackat, åtsmitande glitterklänning, böljande peruk, rödmålade läppar och välvaxat skägg.

Det händer ibland att vi möter människor som vi inte trodde existerade. Men när de ändå står där framför oss, livs levande och i högsta grad verkliga, vidgar de obönhörligen våra invanda uppfattningar om vad som är möjligt att tänka, vara och göra som människa.

Att möta någon som man inte trodde fanns, kan vara en omskakande erfarenhet. I själva verket är det få saker som kan väcka sådan rädsla som människor som gestaltar det omöjligas möjlighet. Kanske grundar sig rädslan i det uppenbara: att det går att lämna sorgens offerkoftor och vardagsmartyrskapets ursäkter därhän, att det är möjligt att gestalta våra liv i enlighet med det som våra kroppar och själar djupast sett känner och vet.

Härom veckan träffade jag Sherin Khankan, imam och grundare till Maryammoskén i Köpenhamn, Skandinaviens första moské ledd av kvinnor. Utbildad i Damaskus och Köpenhamn är hon idag en ledande gestalt i arbetet för institutionaliseringen av islamisk feminism i Europa. När Maryammoskén år 2015 slog upp sina portar blev det en världsnyhet. Det blev en nyhet för att det som Sherin Khankan och hennes systrar gestaltar problematiserar den i västvärlden utbredda föreställningen om islam som en i sig auktoritär religion som underordnar kvinnor. När vi tvingas se bortom hemvana idéer om den som är annorlunda, kan också våra föreställningar om oss själva och våra möjligheter förändras.

FOTO: EWA LINDQVIST HOTZ

Två imamer i samspråk. Awad Olwan från Fisksätra muslimska förening och Sherin Khankan från Maryammoskén i Köpenhamn.

I kölvattnet av utgången av det amerikanska valet är vi många som ängslas. Inte minst oroas vi för de politiska efterverkningarna i ett Europa där extrema rörelser av alla schatteringar sedan länge är på frammarsch. Hur skall det gå för människor på flykt? Hur skall det gå för minoriteterna? Klimatet? Vad är det för framtid som nu väntar kvinnor i USA och Europa? Missmodet grasserar inom oss och mellan oss. Sällan har väl hopplösheten varit så medialt och kommersiellt gångbar som nu.

Det är just i denna andliga och politiska skymningstid som människor som Conchita Wurst och Sherin Khankan är så betydelsefulla. Jag tror att min mamma har rätt, att det är Gud som skickat dem. Genom sitt sätt att vara och verka visar de på de öppningar som ändå finns i en till synes omöjlig tid. Om vi öppnar oss för den trotsigt livgivande kärlekens kraft, verksam inuti och runtomkring, kan vår klagosång transformeras till lovsång.

Titeln på Conchita Wursts vinnarlåt var ”Rise like a Phoenix”. I den grekiska mytologin finns många berättelser om den purpurfärgade fågeln som reser sig ur dödens aska och stiger mot himlen till nytt liv. För den som känner sig hemma i den kristna traditionen är detta en berättelse besläktad med påskdagens evangelium.

När vintermörkret sänker sig över världen gäller det att hålla livsmodet uppe. Vi är kallade att bereda plats för Guds barns rike mitt ibland oss. Om något så omöjligt kunde ske under kejsare Augustus tid, vad kan vi då inte vänta oss idag?